

Nr 57.

Ankom till riksdagens kansli den 11 juni 1945 kl. 4 em.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 och 3 §§ förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.

I en den 11 maj 1945 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 311, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 1 och 3 §§ förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.

Härigenom förordnas, att 1 och 3 §§ förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

1 §.

I fråga om stämpel till expeditionerna hänföras statsmyndigheterna till följande avdelningar:

Fjärde avdelningen.

Rikets hovrätter; — — — järnvägsstyrelsen; luftfartsstyrelsen; försäkringsrådet; — — — skogsstyrelsen.

3 §.

I avseende på expeditionernas förseende med stämpel gäller, med de här nedan i 7 § nämnda undantag och med iakttagande av vad i 4 § stadgas om inteckningskontrollstämpel, denna tariff:

¹ Senaste lydelse, se beträffande 1 § 1928:317 (där förordningen i dess helhet är återgiven), 1943:423 ävensom 1944:88, 452 och 554 samt beträffande 3 § 1928:317, 1930:243, 1931:169, 1932:285, 1933:378, 1934:327, 1935:310, 1936:330, 1937:511, 1938:323, 1939:330, 1940:389, 1941:115, 1942:462, 1943:72, 149 och 423 samt 1944:452.

	1		2		3		4		5	
	Avd.		Avd.		Avd.		Avd.		Avd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Avskrift</i> -----										
> ur fartygsregistret; se <i>Fartygsregistret</i> .										
> av fastighetslängd; se <i>Fastighetslängd</i> .										
> ur fastighetsregister; se <i>Fastighetsregister</i> .										
<i>Fartygsregistret</i> , avskrift av, som enligt lagen om inteckning i fartyg meddelas inskrivningsdomaren						fri				
<i>Fastighetslängd</i> , avskrift eller utdrag av, som rekvideras av kommun, för vilken längden är upprättad						fri				
som eljest begäres; lika med <i>Avskrift</i> , annan.										
<i>Fastighetsregister</i> , avskrift — — — av förrättningsman						fritt				
<i>Utdrag</i> av dombok eller protokoll; se <i>Protokoll</i> .										
> av fastighetslängd; se <i>Fastighetslängd</i> .										
> av fastighetsregister; se <i>Fastighetsregister</i> .										

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1945.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bland annat följande.

1. Stämpelavgiften hos luftfartsstyrelsen.

I fråga om stämpel till expeditioner hänföres statsmyndigheterna enligt 1 § stämpelförordningen till fem olika avdelningar. Alla statsmyndigheter, som icke särskilt angivits under någon av dessa avdelningar, hänföres till första avdelningen.

I proposition nr 262 till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t framlagt förslag om inrättande från och med den 1 juli 1945 av en luftfartsstyrelse. Då centrala myndigheter och institutioner i fråga om stämpel till sina expeditioner i allmänhet tillhöra fjärde avdelningen i 1 § stämpelförordningen, torde — vid bifall till nyssberörda förslag — luftfartsstyrelsen böra hänföras till nämnda avdelning. Departementschefen tillstyrker därför att förslag framlägges för riksdagen om tillägg till stämpelförordningen i förevarande avseende samt förutsätter, att Kungl. Maj:t vid bifall därtill senare förordnar om motsvarande ändring i expeditionslösenförordningen.

2. Stämpelfrihet i vissa fall för avskrift eller utdrag av fastighetslängd.

Enligt 3 § stämpelförordningen skall avskrift av fastighetslängd, som utgives av häradskrivare eller magistrat, såsom »avskrift, annan» beläggas med stämpel till belopp av en krona för varje ark. Jämlikt § 3 expeditionslösenförordningen beräknas lösen för utdrag av fastighetslängd till likaledes en krona för varje ark.

I en den 22 januari 1945 dagtecknad, till Kungl. Maj:t ställd skrift har svenska landskommunernas förbund hemställt, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga sådana åtgärder att kommun bleve befriad från skyldighet att utgiva stämpelavgift för avskrift av fastighetslängd, som utfärdades för kommunens räkning.

I sin motivering för berörda framställning har förbundet till en början erinrat om att genom förordningen den 26 februari 1943 (nr 72) om ändrad lydelse av 3 § stämpelförordningen avskrift eller utdrag av mantalslängd, som rekvirerades av kommun för vilken längden vore upprättad, undantagits från stämpelavgift. Ändringen hade tillkommit efter framställning från förbundet och såsom motiv för stämpelbefrielsen hade förbundet därvid anfört, att kommunerna för en rad uppräknade ändamål hade oundgängligt behov av tillgång till avskrifter av senast upprättade mantalslängder. Behovet hade tidigare tillgodosetts genom att häradsskrivarna lämnat kommunerna tillfälle att mot viss mindre avgift erhålla avskrifter av de fastställda mantalslängderna eller genom beställning från kommunernas sida. Denna anordnings fortbestånd syntes emellertid äventyrad efter ett högsta domstolens utslag den 24 mars 1942 (NJA 1942 ref. 39), vari fastslagits, att ifrågavarande avskrifter av mantalslängder skulle stämpelbeläggas, vare sig de vidimerats eller icke av vederbörande häradsskrivare. En stämpelbeläggning av avskrifterna betydde en avsevärd höjning av kostnaderna för deras anskaffande. Såväl materiella synpunkter — avskrifterna erfordrades främst för fullgörande av kommunerna ålagda statliga förvaltningsuppgifter — som rent principiella skäl, 7 § stämpelförordningen undantog redan vissa kommunala myndigheter med statliga förvaltningsuppgifter från stämpelavgift, talade enligt förbundets mening för att de berörda avskrifterna icke skulle beläggas med stämpel.

Över nämnda framställning ha, efter remiss, yttranden avgivits av statskontoret samt länsstyrelserna i Stockholms, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Västmanlands och Norrbottens län.

I samtliga yttranden har framställningen tillstyrkts eller lämnats utan erinran.

Departementschefen har till stöd för förslaget om stämpelfrihet i vissa fall för avskrift eller utdrag av fastighetslängd anfört följande:

»Såsom svenska landskommunernas förbund framhållit äger kommun numera — efter en år 1943 vidtagen författningsändring — erhålla avskrift av mantalslängden för den egna kommunen utan att erlagga stämpelavgift. Då denna stämpelfrihet infördes, motiverades detta bland annat med att det vid tillämpningen av ett flertal författningar, som berörde kommunernas verksamhet, vore av stor betydelse för kommunerna att äga tillgång till de senast upprättade mantalslängderna.

De skäl, som föranledde att kommunerna befriades från stämpelavgift för avskrift av mantalslängden, torde tala för att kommunerna befrias jämväl från skyldighet att erlagga stämpelavgift för avskrift av den egna kommunens

fastighetslängd. Det synes nämligen vara av betydelse för kommunerna att vid fullgörandet av olika, å kommunerna lagda arbetsuppgifter hava ständig tillgång till i fastighetslängderna intagna uppgifter rörande fastigheterna inom respektive kommuner. Särskilt de fastighetslängder, som upprättas i samband med de allmänna fastighetstaxeringarna, torde härvid vara av betydelse.

Med hänsyn härtill tillstyrker jag, att kommunerna befrias från skyldighet att erlægga stämpelavgift för avskrift eller utdrag av den egna kommunens fastighetslängd.

Genomförandet av den ifrågasatta stämpelfriheten påkallar ändring i 3 § stämpelförordningen; ändringen torde böra träda i kraft den 1 juli 1945. I samband med denna ändring torde i 3 § under rubriken »Fartygsregistret» den rättelsen böra vidtagas, att ordet »intekningsdomstolen» utbytes mot ordet »inskrivningsdomaren».

Någon ändring med avseende å expeditionslösen för avskrift eller utdrag av fastighetslängd torde icke i detta sammanhang komma i fråga.»

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 311, antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ändrad lydelse av 1 och 3 §§ förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.

Stockholm den 29 maj 1945.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Johan Bärq, Elon Andersson, Axel Ivar Anderson, Ekman, Frans Ericson, Velande, Björnsson, Eklund, Franzon och Näsgård, samt från andra kammaren: herrar Lövgren, Janson i Frändesta, Jonsson i Skedsbygd, Karlsson i Grängesberg, Sundström i Skövde, Fröderberg, Olson i Göteborg, Ohlsson i Kastlösa, Vigelsbo och Forsberg.